

بانوان فعال در مدیریت کتابخانه

در کتابخانه مرکزی ۲۰ بخش کتابخانه و تالار وجود دارد که مسئولیت ۱۱ قسمت مهم از این تعداد به عهده بانوان است. همچنین در قسمت تصدی مسئولیت بخش‌ها، ۱۹ بخش، تالار و واحد در کتابخانه مرکزی وجود دارد که مسئولیت ۱۰ بخش شامل: تالار مطالعه قفسه باز بانوان، گردش کتاب بانوان، تالار مطالعه و گردش کتاب جوانان و نوجوانان دختر، امور ترویج و فرهنگ مطالعه و کتابخوانی، کتابخانه تخصصی علوم قرآن و حدیث، کتابخانه تخصصی تاریخ، کتابخانه تخصصی جغرافیا، کتابخانه تخصصی هنر و موزه، تالار مطالعه کتاب‌های خارجی و واحد عضویت نیز به بانوان واگذار شده است.

بخش گردش و امانت کتاب بانوان نیز که یکی از کلیدی‌ترین بخش‌های کتابخانه مرکزی است، با داشتن نزدیک به ۱۲ هزار نسخه کتاب در موضوعات مختلف پذیرای تعداد زیادی از مراجعین علاقه‌مند است.

از ابتدای تاسیس کتابخانه مرکزی تا سال ۱۳۷۴ مراجعان خانم و اقادر تمامی مقاطع سنی و تحصیلی مختلف به صورت مشترک از یک بخش استفاده می‌کردند و ارائه خدمات به صورت قفسه بسته صورت می‌پذیرفت. افزایش تعداد اعضاء، گستردگی گروه‌های سنی، تحصیلی و جنسی مختلف و افزایش مراجعان بخش امانت باعث شد خدمات امانت کتابخانه مرکزی به چند بخش مستقل تقسیم شود. اما ایجاد بخشی مستقل جهت امانت بانوان در سال ۱۳۷۴ سبب شد این قشر از خدمات بخش‌های امانت اختصاصی بهره‌مند شوند. در سال ۱۳۷۷ به علت کمبود منابع بخش امانت بانوان، در مقطعی بخش آقایان و بانوان در هم ادغام شد و خدمات از یک مرکز ارائه می‌شد، اما مجدداً در سال ۱۳۷۸ این بخش از هم تفکیک و بخش مطالعه و امانت بانوان به طور مشترک جهت خدمات مطالعه و امانت کتاب برای بانوان در نظر گرفته شد.

۱۲۰ هزار نسخه کتاب در بخش امانت کتاب بانوان

بخش امانت کتاب بانوان به عنوان بخش مستقل در سال ۱۳۸۲ با هدف ارائه خدمات امانی از قفسه باز بانوان جدا شد و به صورت مستقل آغاز به کار کرد. با توجه به محدودیت شدید مکانی که بخش بانوان روبه‌رو بود، در سال ۱۳۸۵ به منظور گسترش فضا، این مجموعه به مکان فعلی خود منتقل شد. محیط جدید بخش با مساحت ۵۰۰ متر مربع فضای مطلوب ایجاد کرد و باعث شد مجموعه محدود بخش حدود ۴۰ هزار نسخه گسترش یافته و از حالت ابتدایی به مجموعه‌ای تحقیقی و پژوهشی بارعایت نیازهای اطلاعاتی بانوان خانه‌دار و... تبدیل شود. در حال حاضر بخش امانت کتاب بانوان با مجموعه‌ای بالغ بر ۱۲۰ هزار نسخه کتاب به عنوان بزرگ‌ترین مجموعه مخصوص بانوان به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

تالار قفسه باز بانوان؛ یکی از قدیمی‌ترین بخش‌های کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

تالار قفسه باز بانوان یکی از قدیمی‌ترین بخش‌های کتابخانه مرکزی است که در سال ۱۳۶۰ افتتاح شد. خدمات آن در حال حاضر با مساحت ۶۵۰ متر مربع و با گنجایش ۳۳۰ صندلی در ۲ سالن ارائه خدمات داشته و دارای ۷۵ هزار نسخه کتاب در کلیه موضوعات علمی روز است و روزانه تعداد ۲۰۰ الی ۲۵۰ عضو در گروه‌های سنی ۲۰ تا ۶۰ سال از این بخش استفاده می‌کنند. بخش قفسه باز بانوان از سال ۱۴۰۱ تا کنون خدماتی را ارائه می‌کند که با استقبال خوبی از سوی مراجعان روبه‌رو شده است. از ابتدای سال ۱۴۰۲، ۷۰۰ عنوان کتاب جدید خریداری شده است. همچنین از ابتدای سال ۱۴۰۱ با جذب تعدادی دبیران خادمیار و جهادی کلاس‌های رفع اشکال در دروس مختلف ویژه اعضای کنکوری در محل ورودی تالار قفسه باز بانوان تشکیل می‌شود که با استقبال قابل‌وصفی از مراجعان مواجه شده است. همچنین با همکاری واحد ترویج مطالعه از مشاوران تحصیلی و روانشناسی، به مراجعان دانش‌آموز و دانشجو در محل ورودی تالار نیز مشاوره داده می‌شود.

عضویت بیش از ۴۴ هزار دختر در تالار مطالعه و گردش کتاب

تالار مطالعه و گردش کتاب جوانان و نوجوانان دختر در مهرماه ۱۳۸۱ در طبقه منفی یک کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی در سالی به مساحت ۲۲۰ متر مربع جهت استفاده دانش‌آموزان از مقطع ششم تا پایان دوره دوم متوسطه ساخته شد. تعداد اعضا این تالار تا کنون ۴۴ هزار و ۶۰۰ نفر است که جوان‌ترین عضو آن ۹ سال سن دارد. البته زائران و مراجعان غیر عضو نیز می‌توانند با ارائه کارت شناسایی و کارت میهمان از سالن مطالعه این تالار استفاده کنند.

تالار جوانان دختر دارای ۲ سالن مجزا مخزن کتاب و مطالعه با گنجایش ۵۰ نفر است که همه‌روزه مراجعان عضو و میهمان جهت استفاده از منابع و فضای مطالعاتی به این تالار مراجعه می‌کنند که میانگین بین ۵۰ تا ۱۵۰ عنوان کتاب امانت و تحویل داده می‌شود.

وجود بیش از ۵۸ هزار نسخه کتاب در تالار دختران

تالار جوانان و نوجوانان دختر دارای مجموعه‌ای غنی مشتمل بر ۵۸ هزار و ۳۳۵ نسخه کتاب در رشته‌های مختلف و مناسب جوانان و نوجوانان است که هر ماه کتب جدید نیز خریداری و به مجموعه اضافه می‌شود. در این تالار کتاب‌های مرجع بسیار ارزشمند شامل دایره‌المعارف‌ها، فرهنگ‌ها، اطلاعات عمومی و دانشنامه‌ها جهت استفاده مراجعان موجود است.